

A VILÁG

Előfizetési ára postán szállítva vállalatoknak
és pénzintézeteknek 1000 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Felelős szerkesztő: DR. PAP TIBOR.
Kiadóhivatal: Polonyi Albert & Co.
Cluj, Minoritilor 1.

Törvényszéki lajstromzási szám: 53. — (Dosar
No. 3814, Tr. b. Cluj.
Megjelenik vasárnap reggel.

Őrségváltás

„A Világ” pár heti önkéntes szünetelés után új kezekben, fel-frissülve, a mai nappal ismét az olvasóközönség kezében van, hogy tovább szolgálja becsületes újságíró munkával e város nagyközönségének minden irányu érdekeit.

Az új szerkesztőségtől programot vár az olvasó. A mai helyzetben „A Világ” szerkesztősége, — habár új csapásokon is kíván haladni, — jobbnak látta programot nem adni, ellenben jó lélekkel és becsületes elgondolással óhajtja szolgálni e város minden rendü polgárának kulturális és gazdasági érdekeit.

Új emberek kerültek „A Világ” élére. A lap új kiadót és szerkesztőt kapott. Dr. Pap Tibor felelős szerkesztő már 14 éves multra tekinthet vissza e pályán. Részt vett a hajdani „Friss Újság” megalapításánál, a jelenleg legnagyobb példányszámban megjelenő „Jóestét” fejlődésében és felvirágoztatásában orozslán része volt. Olyan egyéniség, aki állandó kontaktusban áll mint újságíró a nagyközönséggel, aki ismeri a közélet minden csínját-binját, a napi közgazdasági élet buját-baját, miért is nagy munkakerőt jelent szerkesztőségünkben és ezt kamatoztatni kívánjuk a nagyközönség javára.

Abban a reményben bocsátjuk utjára az immár 12-ik évfolyamban járó felfrissült lapunkat, hogy a nagyközönség fogadja szeretetébe és azok a kapcsolatok, amelyek 12 év alatt a régi szerkesztőség és kiadóhivatal között fenállottak még jobban megszilárdulnak és ki-fejlődnek.

Cluj, 1938. szept. 4.

„A Világ”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Házirend

Román, Magyar-nyelven kapható a Polonyi nyomdában, Str. Minoritilor 2
Ára 12 Lei.

A cseh kérdés megoldására a népszavazás lehetőségét tárgyalják a francia lapok

(Páris.) A francia lapok továbbra is a legnagyobb figyelemmel kísérik a cseh kérdést. A Le Figaro-ban Romier tollából cikk jelent meg, melyben ezeket írja: Hitler nem mondott le a szudéta németek megsegítéséről és mindenképpen meg akarja őrizni szabadságát hogy háromféle megoldás közül választhasson. 1. Hogy támogassa a szudéták esetleges lázadását a csehek ellen. 2. Hogy követelje a népszavazás megtartását, amely minden bizonytalanságot Csehszlovákia politikai és területi egységének összeroppanását idézné elő. 3. Hogy a béke megmentőjének tüntesse fel magát, engedményeket adna a cseheknek és közeledést javasolna a Harmadik Birodalomhoz, amit a csehek mindenesetre örömmel fogadnának el.

A L'Orole azt írja, hogy ha a népszavazás gondolatát elfogadják és azt keresztül vinnék, még akkor

Heinlein visszatért Csehszlovákiába és magával hozta Hitler ellenjavaslatait

A lengyel lapok azon álláspontjukat szögezik le, hogy semmi esetre sem hajlandók kevesebb engedménnyel megelégedni, mint a németek s mindazon jogokat követelik a Csehszlovákiában élő lengyel kisebbségek részére, amelyet a németeknek sikerül megszerezniük.

(Prága.) A Brechtesgadenben Hitler kancellárnál történt látogatása után Heinlein visszatért Csehország területére. Késő éjjel érkezett Aschba, ahol valószínűleg találkozni fog Runciman lord titkárával. Ugy tudják, hogy Heinlein magával hozta Hitler ellenjavaslatait, amelyek tartalmazni fogják azokat a módosításokat, amelyek figyelembe vétele esetén a békés megoldás lehetséges

Értekezletet tartottak a mozisok, a magyar és német nyelvű filmfeliratok engedélyezése ügyében

(Oredea.) A romániai mozisok és filmesek Nagyváradon értekezletet tartottak. A rendkívüli gyűlésnek legfontosabb tárgya a filmek magyar és német feliratának újra való engedélyezése iránti lépések megbeszélése volt.

Az értekezlet úgy határozott, hogy a politikai légkör kedvező alakulása folytán kérni fogják a kisebbségek lakta területen a román nyelven kívül a magyar, illetve német feliratok engedélyezését. Egy küldöttséget je-

sem lenne nyugalom, mert akkor Elzászban és Lotharingiában is kellene azt később alkalmazni. A pángermánizmusnak föltétlen nagyobb esélye van egy népszavazásnál, mert a szavazók lelkiületét erősen befolyásolni tudná.

A Petit Journal szintén felveti a népszavazás kérdését, mint a megoldásnak egyik módozatát.

Az Exelsior úgy értesült, hogy a Hitler—Henlein találkozó föltétlen enyhítőleg fog hatni a szudéta kérdés megoldására.

Az angol kormány közölte Ribbentropnal, hogy Anglia és Franciaország együttesen halad ebben a kérdésben. Ribbentrop viszont pontos és értékes felvilágosításokat nyújtott az angol megbízottnak a Német Birodalom várható politikájáról. Anglia nem ellenezné a népszavazás gondolatának problémáját bizonyos esetekben.

lenne, Megbízható jelentések szerint Hitler propozícióját még a vasárnapi nap folyamán uyiivánosságra hozzák.

Londonban hangsúlyozni kívánják, hogy a Henderson-Ribbentrop találkozó meghívására történt és ezt az invitálást a német miniszter kezdeményezte. Leszögezik még, hogy Henderson közléseit nem mint a brit kormány hivatalos véleményét tolmácsolta a német külügyminiszternek, hanem csak személyes benyomásait szögezte le a megbeszélések során.

A Prágában megjelenő Cseszoszlovenko Glas kiemeli annak fontosságát, hogy a tárgyalások nem jutottak holtpontra, hanem azokat tovább fogják folytatni.

Titeanu és Dragomir tanácskoztak Bucurestibe

Titeanu sajtó és propaganda ügyi államtitkár tegnap megbeszélést tartott Dragomir Silviu kisebbségi biztossal.

A magyar kormány gyors távozásának hírére megcáfolták

(BBudapest.) Egyes külföldi lapoknak azon hírére, hogy a magyar kormányt rövidesen átszerveznék, Budapestről erőiesen megcáfolták. Most, amikor a magyar kormány olyan szép sikereket ért el, mint a blédi megegyezés és a németországi utazás, semmi szükség nincs egy más kormány kinevezésére.

Repülőgépeket szállít Canada az Angol birodalomnak

(LONDON) Az angol lapok nagy fontosságot tulajdonítanak annak a megállapodásnak amely az angol és canadai kormányok között jött létre, repülőgépek gyártására és Anglia részére történő szállítására nézve. Ebből arra következtetnek, hogy Canada határozottan részt ohajt venni a Britt imperium védelmében. Canadában egyelőre két repülőgép gyárat állítanak fel, amelyek bombavető gépek gyártásával fognak foglalkozni.

Megállították a kínai offenzívát

(TOKIO) A Reuter Iroda jelentése szerint a japán hadseregnek sikerült megörni a kínaiak offenzíváját és Teihan előtt az összes kínai erők visszavonulásra kényszerültek. Elmondja a jelentés, hogy a kínaiak vehemensen támadtak és állítólag a Sanghái harcok óta ilyen borzalmas harcok nem voltak. Kínai részről a taruló ifjuság katonai egységei résztvettek a harcokban és a véresütközésekben 300 halottat vesztek.

Ujabb súlyos incidens a csehek és németek között

(PRAGA) A csehek és szudéták között újabb incidensek történtek. Solniceban öt fehérharisnyát viselő szudétát a csehek megtámadták úgy hogy ezeknek a Tagesbote című német nyelvű lap szerkesztőségébe kellett menekülniük. Doernbergben viszont három német szocialistát egy henlenista csoport támadott meg, a szocialisták kénytelenek voltak egy munkás szövetkezet helyiségébe menekülni, de a henleinisták az épületet közápporral borították el A nyugalmat csak reggel négy órakor sikerült helyre állítani.

Távozik a kolozsvári Ujságíró Szindikátus elnöke

Sürgösen össze kell hívni a tisztújító közgyűlést

(Cluj—Kolozsvár.) A múlt év júliusában mintegy 40 ujságíró gyűlt össze a volt ujságíró klub helyiségében közgyűlésre. A gyűlés egyetlen tárgya az új vezetőség megválasztása volt. Számosan tele ambícióval, dolgozni akarással várták ezt a napot, hiszen arról volt szó, hogy az évek óta passzivitásban dermedő szindikátus berkeibe új életet új ritmust vigyenek.

Nagy terveket szőttek. — Olyan új vezetőséget akartak összehozni, amely komoly feladatok megoldására is képes lesz. Hiszen munka lett volna bőven — s ennek elvégzésére munkabizottságot is választottunk Tóth Sándor kollegánk vezetésével.

Az egész kolozsvári szindikátus vezetését is új emberre Zagoni Dezsőre az Ellenzék szerkesztőjére bízta. Mindenki azt hitte, hogy a múlt munkátlanlansága egyszerre megszűnik. Legalább is erre engedte következtetni a nagy elannal megszervezett és kitünően sikerült „kerti ünnepek” amelynek sima lebonyolítását néhányan szívesen lélekkel teli munkával harcolták ki.

Ez volt az első lépés — de már itt érezni lehetett, hogy számosan „teljes közönyösséggel” tüntették ki ez az akciót. Azt hittük azonban, hogy ez csak a kerti ünnepek szél, de a további munkában ott fogjuk majd látni őket. Hiszen ez csak egy apró szem volt az új vezetőség programjának láncolatában. Az igazi feladat

a kollektív szerződés felújítása

lett volna. Erélyes és öntelt kijelentéseket hallottunk arról, hogy január, de legkésőbb február végéig föltétlenül tető alá hozzák az új kollektív szerződést, mely hivatva lett volna ennek a mesterségnek anyagi elnyomójait valamiképp segíteni. A helyzet és az idő is kedvező volt erre. Egyik napilap tulajdonosa már komoly hajlandóságot mutatott arra, hogy ő járjon jó példával az élen. Már már szinte komolyan azt mertük hinni, tényleg új ritmus lesz urrá a szindikátusban. E sorok írójának meg-megújuló unszolására 2-3 taggyűlést is összehívtak. A dogozni akarók nagy terveket szőttek, Irodalmi és zenei olimpiákról esett szó, sőt egyik délutáni lap hasábjain hatalmas cikkek is jelentek meg részletes ismertetést adva az ujságírók nagy akciójáról. Szóval minden úgy nézett ki, mintha életre kelt volna poraiból az évekig tetszhalált halt szindikátus.

Azonban ez csak látszat maradt. Mintha

rejtélyes körülmények folytán

egyszerre megdermedt volna minden. A „kierőszakolt” taggyűlések különböző kibuvókkal elmaradtak. Le került a napi rendről az Ujságíró Almanack kérdése — amelyről pedig nagy anyagi eredményeket vártak.

Több mint 9 hónapja senki sem mozdul.

Ujra teljes a passzivitás. Mintha, az egész Szindikátus élete a titkár hóna alatt hordott lapos aktatászkába zsugorodnék össze. Az előlegezett bizalmat élénk csalódás váltotta fel. Ma már mind számosabban vannak azok, akik aggódva nézik ezt az újabb passzív letargikus állapotot. Az ügyvezető elnök is távozik városunkból illetve körükből s így

fej nélkül maradt a Szindikátus.

Ime ez a helyzet 14 hónappal a lelkes hangulatban lefolyt közgyűlés után. Meg kell azonban jegyeznünk, — hogy voltak egy páran már akkor (e sorok írója is) akik előre látták a dolgok bekövetkezését s akik már akkor nem akartak megelégedni fél megoldással s radikális ritmus változást kívántak.

Azt hiszem most már eljött a 24-ik óra. Tizennégy hónap kísérletezése után sürgösen kérjük az alapszabályokban előírt ez évi tisztújító gyűlés összehívását.

Követeljük a havonkénti taggyűléshez való visszatérést (3 hónapig jól bevált) és egy olyan kevés számú vezetőség megbízását, amely akar és tud dolgozni.

Ugy halljuk az illetékes kormányhatóságok új ujságíró törvényt szándékoznak összeállítani. Erre má nekünk is elő kell készülnünk. Munkára fel tehát! Várjuk a taggyűlés sürgős összehívását.

(Dr. P.)

„SORA” vegyünk minden kis panamát SORRA

Általános zugolódás az Unitárius egyház hívei, a kereskedők és iparosok között, csak az építész döngöli a markát és még ki?

(Cluj—Kolozsvár.) Mint köztudomású, hogy a Marechal Foch (Kossuth Lajos-uccában), az unitárius egyház telkén nagyszabású építkezés indult meg. A prágai „Sora” nevű hatalmas kiterjedésű áruház, egy világvárosi méretű áruházat épít fel ott. Ez az építkezés helyi vonatkozásban már hírnévre tett szert, mert a gondatlan bontás alatt a beomló fal négy szegény munkást agyonlapított. Állítólag egyik sem halt meg, mint mondják meg se nyomorodott.

E körül az építkezés és az ezt létrehozó szerződés körül sok mende-monda járja a városban. Általában az unitárius hívek zugolódnak. Joggal, vagy jogtalanul, arra más alkalommal visszatérünk, ezuttal a „Sora” nevű társaságot óhajtjuk bemutatni, hogy tájékozva legyen a nagyközönség arról, hogy tulajdonképpen ki is ez a „Sora” és mit szokott produkálni.

Veszély fenyegeti városunk kereskedelmét.

A „Sora” cég, mint fentebb említettük, egy hatalmas prágai cég. Fiókjai számosak, többek között Bukarestben is hatalmas áruháza van. Hatalmas anyagi eszközökkel rendelkezik. Főjvedelmét nem az eladás, hanem a beszerzés képezi, miután a legkisebb fogyasztású cikkből is vogonszámra vásárol első kézből, a gyárakból, ahol készpénzzel fizet, miért az árut 25—30 százalékkal olcsóbban tudja beszerezni, mint a romániai engroszisták. Ezt az árut aztán dumping áron dobja a piacra detailban.

Az áru minősége a „Sora” szemében nem fontos. Fő, hogy szemre jól nézzen ki, tartóságról szó sem lehet, de ez már nem az ő gondja. Ez a vevő baja.

Az erdélyi, különösen a kolozsvári kereskedelemben egészen más

Amikor a színészek egyenlő fizetést kértek a statisztáló lovakkal

(Cluj.) Az alábbi eset Budapesten fordult elő. Érdekességénél fogva megírjuk azért, mert — sajnos — így van ez másutt is.

Az történet ugyanis, hogy a budapesti Margitszigeti Szabadtéri Színpadon előadott darabokban a kóristák napi 6 pengő feléti díjat kaptak. A „János vitéz” előadásán lovak is szerepeltek, ezeknek napi 10 pengő honorárium lett megállapítva. A kóristáknak 8-10 próbát ingyen kellett elvégezniük, míg a lovak a próbák után is kapták a 10 pengőket.

Egy kis kitéréssel azt is megírjuk, hogy a budapesti szerződésnélküli színészgárdának igen sok tehetséges tagja szívesen vállalkozik kórista szerepkörre is, mert a nyomoruság hajlja őket.

Ezek a kóristák feljajdultak a miatt, hogy a lovaknak 10 pengő feléti díj adnak és a próbák is meg lettek fizetve, miért is alázatos kérelemmel járultak az igazgatósághoz, hogy legalább annyi fizetést adjanak nekik, mint a lovaknak. Kérésüket a többek között így indokolták:

„Tudjuk, hogy a magyar kultúráért nekünk is kell áldozatot hozni. Mi szívesen teljesítjük kötelességünket, de nem akarjuk elhinni, hogy a lovak annyival tehetségesebbek és használhatóbbak, mint a honoráriumbeli különbözet mutatja. Nincs más kérésünk és óhajtunk, mint hogy bennünket is vegyenek legalább annyira ember-számba, mint a lovakat és hogy mi is legalább annyit kapjunk, mint a lovak”

Hogy miképp intéződött el ez a kortörténeti kis história, arról nincs értesülésünk. Amint ismerjük a színigazgatókat, bizonyára a színészek hátrányára.

Azután gondolkodtunk a transilvaniai kóristáink sorsa felett is. Például a „Háry János” operettben mi is láttunk lószereplőt és mint tudjuk, napi 100 leit kapott ez a hóstátigebe, ami havi 3000 lei fizetésnek felelt meg.

Törvény, amelyet két évtized óta várnak

A királyi helytartók beiktatásán és az új közigazgatási törvény életbe lépésékor Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök és Armand Călinescu belügyminiszter úgy vélték, hogy kötelességük személyes megjelenésükkel biztosítani a gyulafehérvári, kolozsvári és temesvári ünnepek fényes sikerét.

Erdély és Bánát mély bizalommal várta és fogadta a miniszterelnököt és belügyminisztert, mert a nép előtt semmi sem olyan népszerű és rokonszenves, mint az ország decentralizálásának kérdése. A decentralizálás kérdését megoldották. Az új közigazgatási törvény pont jókor jött, mert a nyugtalanságokat lecsendesítette, az ország életét meggyorsította és megjavította minden téren. Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök és Armand Călinescu belügyminiszter részvéte a királyi helytartók beiktatásán olyan megnyugtató és megelégedést váltott ki, amelyben az utolsó évtizedben csak nagyon kevés állampolgárnak volt része.

Habsburg Ottó vissza akart térni Ausztriába, hogy szemdeszálljon Hitlerrel

(London) A Daily Herald jelentése szerint a közeli napokban Franciaországban szenzációs könyv jelenik meg, melynek szerzője ismeretlen. A Daily Herald szintén a könyvet Habsburg Ottó írta.

Habsburg Ottó a könyvben elmondja hogy az utolsó pillanatban, Ausztria megszűnése előtt, március 12-én és 13-án ismétetlen felajánlotta Schuschniggnek, hogy hazatér Ausztriába és a „Habsburgok sokszáz éves presztízsével szembeszáll Hitlerrel.” Schuschnigg az ajánlatot elutasította, mert Ottó visszatérése polgárháborúra vezetett volna. Az utolsó ajánlatot Ottó Schuschniggnek fél órával a kancellár lemondása előtt tette.

HIREK

Olvasóinkhoz!

Lapunk új szerkesztőségének legfőbb feladata közé tartozik a közélet önzetlen szolgálata, miért is teret óhajtunk adni minden olyan ügynek, ami érdekességénél, vagy természeténél fogva a nyilvánosság elé kívánkozik.

Felhívjuk ezért olvasóinkat, hogy bármikor forduljanak bizalommal szerkesztőségünkhöz esetleges panaszokkal, vagy sérelmeikkel, mert mi azoknak lapunk hasábjain helyet adunk. Szerkesztőségi órák délelőtt 11—1-ig és délután 5—6 óráig. Cluj, Str. Minorijilor 2. (Polonyi-nyomda.)

— **Eltemették Karinthy Frigyes**. Tizezrekre menő, hatalmas tömeg részvételével temették el Budapesten csütörtök délután 4 órakor Karinthy Frigyes, a tragikus hirtelenséggel elhunyt nagy magyar író. A holttestet a Kerepesi-uti temető halottsházában ravatalozták fel. A Jókai-lepellel borított koporsó előtt egész nap hosszú sorokban vonult el a magyar főváros közönsége. A gyászszertartást Kemény Lajos evangélikus főesperes végezte, majd Móricz Zsigmond lépett a szószékbe és szívbemarkoló szavakkal bucsuzott el barátjától, a magyar irodalom büszkeségétől. Utána még Pünkössti Andor, Mohácsi Jenő és Szegedi István mondott megható gyászbeszédet.

— **Délamerika szidó bevándorlókat fogad be**. A brazil kormány értesítette Németországot, hogy hajlandó tizezer szidó családnak letelepedési engedélyt adni, ha azok kötelezőleg mezőgazdasággal foglalkoznak. Paraguay kormánya Lengyelországot értesítette arról, hogy mindazon szidóknak egyelőre korlátlan számban letelepedési engedélyt ad, akik földműveléssel hajlandók foglalkozni és legalább tizezer frank tőkével rendelkeznek.

A paraguay kormány kijelenti azonban, ha a bevándoroltak nem földműveléssel foglalkoznának, nyomban eltávolítják őket.

— **A személtládák beszerzése**. Kapjuk a Háztulajdonosok Szövetségétől a következő közleményt: A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége vállalata a várossal szemben, hogy az új, egységes formájú személtládák beszerzésére központi eladási és közvetítési irodát létesít, amely díjtanul minden jutalék nélkül végzi egyrészt az ajánlatok közvetítését, másrészt a vásárlást. Felhívjuk tehát a kolozsvári fémipari üzemeket, adjanak ajánlatot a láda árára nézve, megjelölve azt is, hogy november elsejéig hány ilyen láda készítését vállalhatják. A város által megállapított egységes személtláda mintája Szövetség irodájában (Piața Unirii 11., bejárat a Str. Bob felől) 9 óra között megtekinthető.

Cukorbetegek!

A külföldön is elismert
Dr. SENFTNER-féle
diabetikus kenyér
liszt és mindenféle tápszék
CLUJON, Str. Iorga 11. alatt a
DIABET
Romániai főteraknál kaphatók. Kérjen ismertetőt!!
Vidékre postai szétküldés.

Tusakodás a romániai magyarság vezetéséért

(Cluj—Kolozsvár) Az új politikai rendszer bevezetése, illetve a volt politikai pártok felosztása óta a figyelmes szemlélő észrevette, hogy a kuliszák mögött igen érdekes küzdelem folyik a magyarság vezetésének elnyeréséért. Két áramlat viaskodik egymással képmutatón, nyíltan egyie sem vallja be rejtett szándékait, de annál céltudatosabban dolgoznak egymás mellett, de mégis egymás ellen, hogy a végső célt elérhessék: az egyetemes magyarság feletti hegemoniát.

Miből áll a harc?

Erre nézve a következő magyarázatot adhatjuk: gazdasági és társadalmi gyűlekezeteken elhangzott szónoklatokban erősen kihangsúlyozták, hogy a magyarságnak hova kell állani, kit kell követni.

Az egyik, az új ritmus hive az édes anyaföld őseréjét, mint egyedüli fajfentartó valamit hangoztatja. Követeli, hogy minden igaz magyar ember hozzá csatlakozék. Ezeknek a szónoklatoknak aztán tovább terjedéséről gondoskodnak „leibjurnáljaik”, akik „önzetlenül” harsonázzák oldalakon keresztül a megtartott „tömeg összejöveteleket.” Külön házi újságíróik vannak — akik nemrég az elentáborban ontották a betűt — akik „meggyőződésből” másik vizekre vándoroltak.

A másik tábor

Ez a régi garnitúra harcosaból tevődik össze. Számuk két évtized

alatt erősen megcsappant. Egyik része a határon túl helyezkedett el, a másik rész már a házsongárdi temetőben alussza örök álmát, a még meglévő csapat a volt képviselők, szenátorokból áll, akik most elveszítve a parlamenti nagy nyilvánosságot — mondjuk egy egy magasabb állami tisztviselőnél (esetleg miniszternél) történő látogatásokra — audienciákra korlátozodnak. Bár ezek is jó összeköttetésben vannak Gutemberg találmányával sőt egyéni sajtójuk is van — szavukat ritkábban lehet hallani mert multjuk nagyobb súlyt kölcsönöz személyeiknek s így nyugodtabban mellőzhetik a reklámcélnatu, „csindarasszás ünnepeletést.”

A két áramlat — mint elől említettük — kitaróan dolgozik a magyar ügyért: egymás ellen. A végcél azonos: kiverkedni azt, hogy az új államrendszerben kiket tekintsen a magyarság és az állami főhatalom a magyar népkisebbség vezetőinek? Mert aki az új állam rezsimben ezt elnyeri annak nagy lehetősége nyílik magasabb értelemben való érvényesülésre.

A tét tehát elég értékes, megéri a harcot. A játék a földműves nép körül kavargó. Aki a paraszti tömeget fogja a háta mögött érezni, azé a jövő! Így aztán érthető az, hogy egymás elleni tusájukban a kérgestenyérti földesgazdát vagy ahogy ők nevezik — illatos parasztot — is parolájukkal tüntetik ki.

Dr. Kádár Imre színigazgató

Cáfolja Solymosán Magda halálhírét

Szeptember közepén kezdődnek

a színelőadások

(Cluj—Kolozsvár.) Olvasóink előtt ismeretes az a gépkocsiszerencsétlenség, ami Olaszországban történt társulatunk népszerű primadonnájával és Princ Jenő cluji gyárossal. A megtörtént karambolnak két halálos áldozata is volt és Solymosán Magda is súlyosan megsérült. Most egyik budapesti szanatoriumba ápolják Solymosán Magdát.

Az elmúlt hét végén az a megdöbbentő hír terjedt el városszerte, hogy Solymosán Magda sérüléseibe behalt. Munkatársunk dr. Kádár Imre színigazgatóhoz fordult felvilágosításért, mint aki napról-napra jelentést kap a népszerű primadonna állapotáról. Dr. Kádár Imre igazgató a következő megnyugtató felvilágosítást adta:

— Én is hallottam a tragikus híresztelésről és azonnal telefonon felhívtam a művész nőlegényét Princ Jenő urat aki kategónikusán megcáfolta a lesújtó hírt, sőt kijelentette, hogy a primadonna jókedvűen nevetgél, dacára annak, hogy sérülése tényleg nagyon komoly. Az őszetűtközésnél legutolsó gerinc-csigolyája tört el, de szerencsére a velő nem sérült meg súlyosan, úgy, hogy orvosai biznak a teljes felépülésében. Nehány nap előtt személyesen beszéltem Solymosán Magdával és láttam, hogy

mozdulatlanul kell feküdnie, de láza nincs. Arról beszéltem, hogy vajjon mikor léphet ismét színpadra. Abban reménykedik, hogy novemberben, vagy decemberben. A kolozsvári kollegái közül meglátogatták: Sándor Stefi, Harmath Jolán és Tompa Pufi, akikkel kedélyesen elbeszélgetett.

Állapota — nagyjából — kielégítő, természetesen ez még nem jelenti azt, hogy már túl van minden veszélyen mert trombózis, vagy tüdőgyulladás az ilyen súlyos eseteknél bekövetkezik.

Igazgató ur, ha már itt vagyunk, még valamit az új színiidényről, mikor kezdődnek meg az előadások?

Terveink szerint szeptembsz 10 és 15-e között. Lessz egy erdélyi írók mezeiből álló ciklus, amelyre öt darabot a Helikonnal karöltve már ki is választottunk. Bemutatjuk a vigjáték-iroalom fejlődését napjainkig. Minden nemzet legsikerültebb vigjátékát hozzuk színre. Ezenkívül lekötöttük a Budapesten előadásra került és sikereket aratott darabokat.

A jövő héten már módomban lesz részletes tájékoztatást adni közönségünknek. Addig is, hogy tömören válaszoljak: a mult évi tagjainknak kilencven százaléka ez évre is leszerveződött. Törekvésünk, hogy a következő szezonban is nívós előadásokat produkáljunk.

10-15 százalékos béremelést értek el a textil és a férfidivat alkalmazottak

(Cluj—Kolozsvár.) A lassan, de annál biztosabban fokozódó drágaság a társadalmi osztályok mind szélesebb rétegeiben érezteti hatását. Különösen a fix fizetéses tisztviselők és alkalmazottak azok, akiknek egyre nehezebbé válik a megélhetés. Ezek között elsősorban ott találjuk a különömböző kereskedelmi alkalmazottakat. Ezek a reggeltől estig — kényszeredetten mosolygó arcal — robotoló emberek, igen sokszor még a legszükségesebb életlehetőséget sem tudják családjainak biztosítani. Először egyenként próbálták meg helyzetüket megjavítani és egy falattal nagyobb kenyeret kiverkedni magoknak, majd amikor látták, hogy így nem sikerül eredményt elérniük, tömörülni kezdtek. Egy-egy nagyobb cég alkalmazottai álltak össze szolidárisan, majd egy szakma társult azonos célért — az anyagi létük megjavításáért. Az egyesülés végül is sikerre vezetett.

Amint például az egyik nagy textil cég vezető alkalmazotta nekünk derült arcal elmesélte, nagy és kemény harcot kellett folytatniuk főnökükkel szemben különösen kezdetben. Eleinte minden próbálkozásuk fiaskóval végződött, de lassan megtört a jég. A gazda belátta, hogy kérésüknek, amely egy jobb fizetés elnyerésére irányult, nem lehet tovább ellenállnia. Végül is

10—15 százalékos fizetés emelést értek el.

Ezt a példát egy másik hasonló cég is követte, majd egy harmadik textil-ház főnökei is így cselekedtek úgy, hogy ma ebben a szakmában legalább ideiglenesen türethetőbbé vált a helyzet.

A férfidivat cégek is emelték a fizetéseket

mondotta informátorunk és itt is hasonló arányú javítást kaptak az alkalmazottak.

Sajnos az elért eredmény még távolról sem kielégítő panaszolta az illető, hiszen például nálam szinte az egész javított összeget adóba fizettem, de mégis pillanatnyilag ez a megoldás is jobb mint semmi. Már maga az a tény, hogy főnökeink megértették panaszaink jogos és alapos voltát egy olyan eredmény, amit jólesően könyvelhetünk el.

Ez reményt kell ébresszen a többi kereskedelmi szakmák alkalmazottaiban és összetartásra kell bírja őket saját jól felfogott érdekeik megvédésére.

Mindennemű

könyvkötői

munkákat a leg-
egyszerűbből a
legdiszesebbig,
szolid áron készít

BLAU

könyvkötészete

CLUJ

Str. Minorijilor No. 4

S P O R T

Beperli-e az Universitatea a labdarugó szövetséget?

(Cluj—Kolozsvar.) Hetek óta nagy találgatás folyik városunk futbal köreiből arról, vajjon az Universitatea bent marad-e a Nemzeti bajnokság A. osztályában.

Amikor az osztályozó mérkőzés során az Egyetemi csapat a ploesti Tricolorral szemben — a bíró jó voltából egy gólos hátránnyal végzett, már komolya változott a hangulat. De az optimisták azt hajtogatják, hogy meg fogják semmisíteni az eredményt, mint ahogy az U.-nak is megsemmisítették egy eredményét hasonló körülmények között. A remény azonban nem vált valóra. Akkor abba bíztak, hogy a Liga létszámát majd felemelik, mert hihetetlennek látszott, hogy Erdély két nagy városa Nagyvárad és Kolozsvár ne legyenek képpen képviselve az A. osztályban.

Hetekig tartott a várakozás közben a bajnokság is megkezdődött s íme megtörtént a nem várt eset. Nagyvárad egyáltalán nem, míg Kolozsvár csak egy csapattal szerepel a Ligában.

Hogy az új tartományi rendszer területi meghatározásával fejezzük ki magunkat Somes tartományban összesen két csapat az F. C. Carpați (a volt Phönix) és a Victoria kaptak helyett a bajnokságban.

Akik a futbalhoz értenek azok előtt nem kétséges, hogy a dolgok ilyen állása a szorosán vett Erdély labdarugásának lassu, de biztos felmorzsolódására fog vezetni. Nagyvárad—Szatmár—Kolozsvár—Marosvásárhej Brassó öt nagy Erdélyi város, amelynek egyiknek sincs helye az A ligában. Közismert tény, hogy a B osztályu mérkőzések iránt, viszont semmi érdeklődés nem mutatkozik. A közönségnek nem kell a még közép sportot sem nyújtó mérkőzés s így ezek a csapatok anyagi deficitel küzdenek.

Jól tették a volt A ligás csapatok amikor a B osztály mérkőzéseikre nem jelentkeztek — mert semmi sikerre sem számíthattak.

Az egyetemi egyik befolyásos tagjától azt hallottuk, hogy

kártérítési pert indítanak az F. R. S. A. ellen, ha a csapat nem kerül vissza az A ligába azon a címen, hogy — a múlt évben amikor a 20-as két csoportra osztott bajnokságot a szövetség felállította — határozatilag kimondta azt is, hogy ezt a rendszert két évig föllélenül fent fogja tartani.

A csapatok tehát ennek a szabálynak megfelelően készültek és küzdöttek (ennek a célnak megfelelően szerződtek játékosokat, t. i. az idén erősítettek volna), mert hiszen csoportjukban olyan helyen végeztek, amely a régi szabályok alapján benmaradásukat biztosította s így lett volna idejük az idén még jobb együttést összeállítani erre a második évre.

Az U-istáknak tökéletesen igazuk van, ha kártérítési pert emlegetnek, mert nem lehet minden évben a bajnokságok befejezése idején öletszerűen megváltoztatni az előző évi határozatot. Nem kétséges, hogy bármely polgári bíróság előtt megnyernék perüket.

De tulmenőleg a klub érdekeken ha általános nagy áttekintéssel nézzük a dolgot, meg kell állapítanunk, hogy Erdély labdarugó sportja e határozat folytán megsemmisülést elől-

áll — míg Bukarestben és a tőle pár kilométerre fekvő Ploestiben öt csapat jutott be az A ligába. Vagy talán éppen ennek elérése volt a cél? Nem tudjuk. Ne felejtsek el azonban az ille ékesek, hogy a romániai labdarugás bölcsője Erdély volt, a most Belgrádban szereplő válogatott csapatban egyetlen Ókirályságbeli eredetű játékos szerepel, legenyhébben kifejezve és hálátlanság tehát a román labdarugás nevelő anyját és bölcsőjét kiszorítani a küzdőtérrel.

Amint értesülünk, az Universitatea ma sem áll ki a B liga mérkőzésére s kedden vezetőségi értekezletet tartanak, ezen határozzák majd el a további magatartásukat. Minden valószínűség szerint véglegesen lemondják a B csoportban való részvétel s inkább felosztatják csapatukat vagy a kerületi csoportban (Districtben) folytatják működésüket.

Dr. Pap Tibor.

Ma Bukarestben a Román—Jugoszláv B csapatok mérkőznek.

A Román—Jugoszláv nemzeti válogatott mérkőzés 6-án kedden Belgrádban kerül lebonyolításra. E napon Jugoszláviában nemzeti ünnep van s ezért tüzték ki ezen időpontra a mérkőzést.

A bukaresti rádió kedden délután fél 6 órai kezdettel közvetíti a Románia A—Jugoszlávia A válogatott mérkőzését. A mérkőzést az első félidő 35. percétől kezdve közvetítik.

APRÓHIRDETÉS

Butorozott szoba különbejáratul közvetlen fürdőszobával a város legszebb részében sétatéri villában egy-két személyre kiadó. Goga Octavian 13 I. 7. Molnár.

Kiadó azonnal nagyszoba, konyha iroda rendelő benzinkuthely Reg. Carol 130
Kiadók azonnalra elegánsan butorozott szoba, teljesen különbejáratu, továbbá egyszobás, konyhás lakás, vízkagylóval. Str. Saguna 20.

A 8 órai munkaidő bevezetését szorgalmazzák a kereskedelmi alkalmazottak

(Cluj—Kolozsvar.) A kereskedelmi alkalmazottak mozgalmat indítottak a 8 órai munkaidő betartására. Jelen pillanatban már tárgyalások folynak a munkaidő felügyelőség részvételével az alkalmazottak és kereskedők között. Az alkalmazottak azt szeretnék elérni, hogy szeptember 16-tól május 15-ig, vagyis a téli időnyben az üzletek reggel 8 órától déli 1 óráig, délután 4 órától 7 óráig legyenek nyitva. Ezt a munkaidőt az összes szakmákra kérik megállapítani, kivéve a fűszer és csemege, valamint az élelmiszerek eladásával foglalkozó üzleteket, amelyeknek záróórát külön tárgyalásokkal kívánják szabályozni.

Az a kis kunyhó...
Az ember, a modern korbéli, inkább elviseli a boldogtalanságot mostanában. Egy ötszobás pompás lakásban, Valóban, Mint a boldogságot egy rongyos kunyhóban...

Egy fiatal ügyvéd sikkasztása kergette halálba a nagyvállalat tisztviselőjét

(Cluj—Kolozsvar.) Néhány héttel ezelőtt sok szó- beszédre adott alkalmat az egyik helyi nagyvállalat főtisztviselőjének H. Zs.-nek az öngyilkossága. A napilapok az esetet néhány sorban intézték el, s nem figyelték fel az (ezzel kapcsolatosan elterjedt mende-mondákra, amelyek ha nem is száz százezrekön, de részben fedték a valóságot.)

Az öngyilkosság előzményei néhány hónappal azelőttre nyúlnak vissza, amikor is a főtisztviselő egy házvásárlás kapcsán betévedt egy fiatal kolozsvári ügyvéd irodájába. A házvásár annak rendje és módja szerint létre is jött s a főtisztviselő egy jelentős összeget — közel 200 ezer lejt — deponált a kérdéses ügyvédnél az üzlet teljes lebonyolítására.

Az ügyvéd azonban huzta, halasztotta az ügy végleges elintézését, míg végre kiderült, hogy saját céljaira használta fel a pénzt s ezáltal kliense nem vehette telekkönyvileg is jogaiba az ingatlant. A főtisztviselő minden lehetőt megpróbált, hogy pénzét visszaszerezze a hivatásával vissza élő ügyvédtől, azonban eredménytelenül. Igaz, hogy az ügyvéd több alkalommal is határozott ígéretet tett, hogy az ügyet rendezni fogja, azonban az ígéret ígéret maradt s végül is a szerencsétlen főtisztviselő látva, hogy rosszul megválasztott ügyvédje becsapta és mindenből kiforgatta, végső elkesere-

bésében az öngyilkosságra szánta magát.

Ez volt a főoka a szerencsétlen főtisztviselő öngyilkosságának s az esetről talán csak másodrendű szerepet játszott, hogy az öngyilkosság után a főtisztviselő felettesei jelentős hiányt fedeztek fel. Kiderült, ugyanis, hogy a főtisztviselő, ügyvédje lelkiismeretlenségét látva kényszerhelyzetében a vállalat pénzében nyúlt, hogy az elsikkasztott pénz segítségével menthesse meg nevezendő vagyonát. Azonban az így elvesztett pénz sem hozta meg a kívánt eredményt s a végső kétségbeesés végül is a kezébe adta a szerencsétlen embernek a méreggel telt poharat.

A főtisztviselő néhány héttel ezelőtt dobta el magától az életet, de az emberek még mindig nem tértek napirendre az eset felett, még most is rebesgetik az ügyvéd ur inkorrekt-ségét, amely végül is egy emberi életet követelt áldozatul.

Házások

— A feleségemmel — jelentette ki a multkor egy ismert ügyvéd — a legboldogabb házasesetet éljük. Csak egy hibája van: mindig az első uráról beszél...

— Akkor meg lehetsz elégedve — felelte egy kollegája. — Az enyém, sajnos, mindig az utánam következő urát emlegeti...

Uj román nyelvű napilap indul Kolozsváron?

(Cluj—Kolozsvar.) Mind komolyabb formában terjedt el a hire annak, hogy a közel jövőben egy új román nyelvű napilap indul Kolozsváron. A tárgyalások erre vonatkozólag annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy egyesek már a lap felelős szerkesztő-igazgatójának személyét is tudni vélik. Állítólag erre a fontos munkakörre Agârbiceanu a kiváló lelkespolitikus köziró lenne kiszemelve, míg a lap technikai vezetését és igazgatását Ion Petruca, nyomdatulajdonos újságíró vállalná. A lap a kormány jóindulatu támogatásával indulna s olyan félhivatalos színezetű szócső lenne, amely különös tekintettel lehetne Erdély speciális viszonyaira. Amint hírlik a lap megjelenését még október elseje előtti időre tervezik.

Speciális külföldi csillár és lámpa különlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka!

TOTELECTRIC

CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28-a sz.

Főposta mellett. Telefon 13—35.

1939. tipusu rádiók beérkeztek megtekinthetők!